

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ČESKÝ JAZYK

3. ročník

inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a
informační gramotnosti

CUKR

procvičení čtení, porozumění textu, vyhledávání v textu, popis
pracovního postupu.

vl. znak: UM-ČJ

Autor: Radka Krejčová 2012 ZŠ Rokytnice v O.h.

Cukr

Jan Susa

Zasel dědeček semínko, a protože se o ně dobře staral a protože to léto zrovna krásně svítilo sluníčko, vyrostla ze semínka řepa, ale ne ledajaká. Tahle byla velikánská jako náš dům. Děda ji sám ze země vytáhnout nedokázal. A tak zavolal na pomoc celou rodinu a také zvířátka, co běhala po dvoře.

Děda chytil řepu, babička se chytila za dědu, vnučka za babičku, pejsek za vnučku, kočička za pejska a za kočku se chytila malinkatá myška Hryzalka. Pěkně podle velikosti, jako v té známé pohádce a taky na tomhle obrázku.

Ani jeden z nich by tak těžkou práci nesvedl. Ale když dali síly a hlavy dohromady, tak se jim to nakonec podařilo.

Najednou „hrc“ a řepa je venku. Až sebou tou námahou všichni plácli na zem na zadek.

První se ozvala myška: „Co s takovou obrovitánskou řepou budeme dělat?“

A kočka povídá: „Je vůbec k jídlu?“

A pejsek se přidal: „A jestli ano, je vůbec dobrá?“

A vnučka dostala nápad: „Tak ji ochutnáme.“

Babička ochutnala a povídá: „Jémináčku, ta je sladká...“

A děda se jen pod vousy usmíval.

Potom ochutnali všichni. Sladká byla, ale dobrá moc ne.

„Jak bychom to sladké dostali z řepy ven?“ přemýšlí vnučka.

Děda si věděl rady. Šibalsky mrkl, naložil řepu na vůz a odvezl ji do továrny, co se jmenuje cukrovar. A tam už věděli, co s ní. Nejdříve řepu nařezali na tenké proužky, ty dali do vody a míchali, jakoby ji prali v pračce. Všechn cukr se vypral a zůstal ve vodě. Pak to všechno přecedili, aby ve vodě zůstal opravdu jenom čistý cukr, a už jenom čekali, až se voda vypaří, až vyschne a zůstanou jen malinké, sladké krystalky bílého cukru.

Protože je cukr z malých krystalků, říkají mu v cukrovaru krystal. Trochu cukru rozemleli na jemňounkatý prášek, že vypadal jako ta nejjemnější moučka. A zbytek namočili, nacpali do formiček, a když se pořádně usušil, vyklopili ho, jako když děláme pískové bábovky. A už tu byly kostky, cukrové lístečky, srdíčka a kytičky, kterými si tak rádi sladíme čaj, protože je to legrace.

To bylo radosti, když přinesl děda ten cukr domů. A těch lahůdek, co z něho babička dokáže vykouzlit! Všichni se už těšili. Jen zvědavá vnučka se ještě zeptala: „A ty vyždímané nudličky, co z té řepy zbyly, ty v cukrovaru vyhodili?“

A děda povídá: „Kdepak! Ty odvezli do kravína, krávy si na nich pochutnaly a za to nám daly výborné sladké mlíčko.“

Tak vidíte, jak se ta řepa vyplatila!

(Vařila Míša kašičku)

PRACOVNÍ LIST

I.část:

1. Jakou pohádku ti tento příběh připomíná?

2. Čím se od sebe liší?

3. Zpaměti zkus napsat, v jakém pořadí cukrovou řepu pomocníci tahali?

Nakresli obrázek →

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

II. část:

1. Kam zavezli cukrovou třtinu?

2. Co vzniklo z cukrové řepy?

3. Očísluj následující věty tak, aby byl postup výroby správný.

pak to všechno přecedili
dali je do vody a míchali
čekali, až se voda vypaří
nařezali na tenké proužky
až se voda vypaří a vyschne
cukr se vypral a zůstal ve vodě
zůstanou malé krystalky sladkého cukru

4. Krystalový cukr se namočil a nacpal do formiček – co vzniklo?

5. K čemu všemu využíváme a potřebujeme cukr?

6. Je cukr zdravý? Co si o tom myslíš?

Metodický list:

I. část

1. Jakou pohádku ti tento příběh připomíná?

O řepě

2. Čím se od sebe liší?

V cukrovém příběhu tahají cukrovou sladkou řepu.

Příběh není zaměřen na vytáhnutí cukrové řepy, ale na její využití.

Je zde popsán stručný postup výroby cukru.

Následné využití cukru.

Využití zbytku řepy pro kravičku, která nám dává mlíčko.

3. Zpaměti zkus napsat, v jakém pořadí řepu pomocníci tahali?

1. Řepa, 2. Děda, 3. Babička, 4. Vnučka, 5. pejsek, 6. Kočička, 7. Myš

II. část

1. Kam zavezli cukrovou třtinu?

Děda naložil řepu na vůz a zavezl ji do továrny = cukrovaru

2. Co vzniklo z cukrové řepy?

Z cukrové řepy vznikl krystalový cukr.

3. Očísluj následující věty tak, aby byl postup výroby správný.

4. pak to všechno přecedili
2. dali je do vody a míchali
1. nařezali na tenké proužky
5. čekali, až se voda vypaří a vyschne
3. cukr se vypral a zůstal ve vodě
6. zůstanou malé krystalky sladkého cukru

4. Krystalový cukr se namočil a naspal do formiček – co tak vzniklo?

Kostkový cukr

5. K čemu všemu využíváme a potřebujeme cukr?

Sladíme čaj, kávu, jídlo, buchty, při pečení, při vaření sladkých pokrmů...

6. Je cukr zdravý? Co si o tom myslíš?

Velká konzumace cukru škodí, lépe jíst ovoce, zeleninu..., tam je také cukr obsažen.